

LEBBEKE, POTAARDESTRAAT

Nota proefsleuvenonderzoek: Verslag van Resultaten.

RAPPORT NR. 1007

Titel

Nota proefsleuvenonderzoek Lebbeke, Potaardestraat: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Kevin Bouckaert, Bram van Arnhem & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2022-559

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2022E90

Plaats en datum

Beerse, 20/05/2022

INHOUD

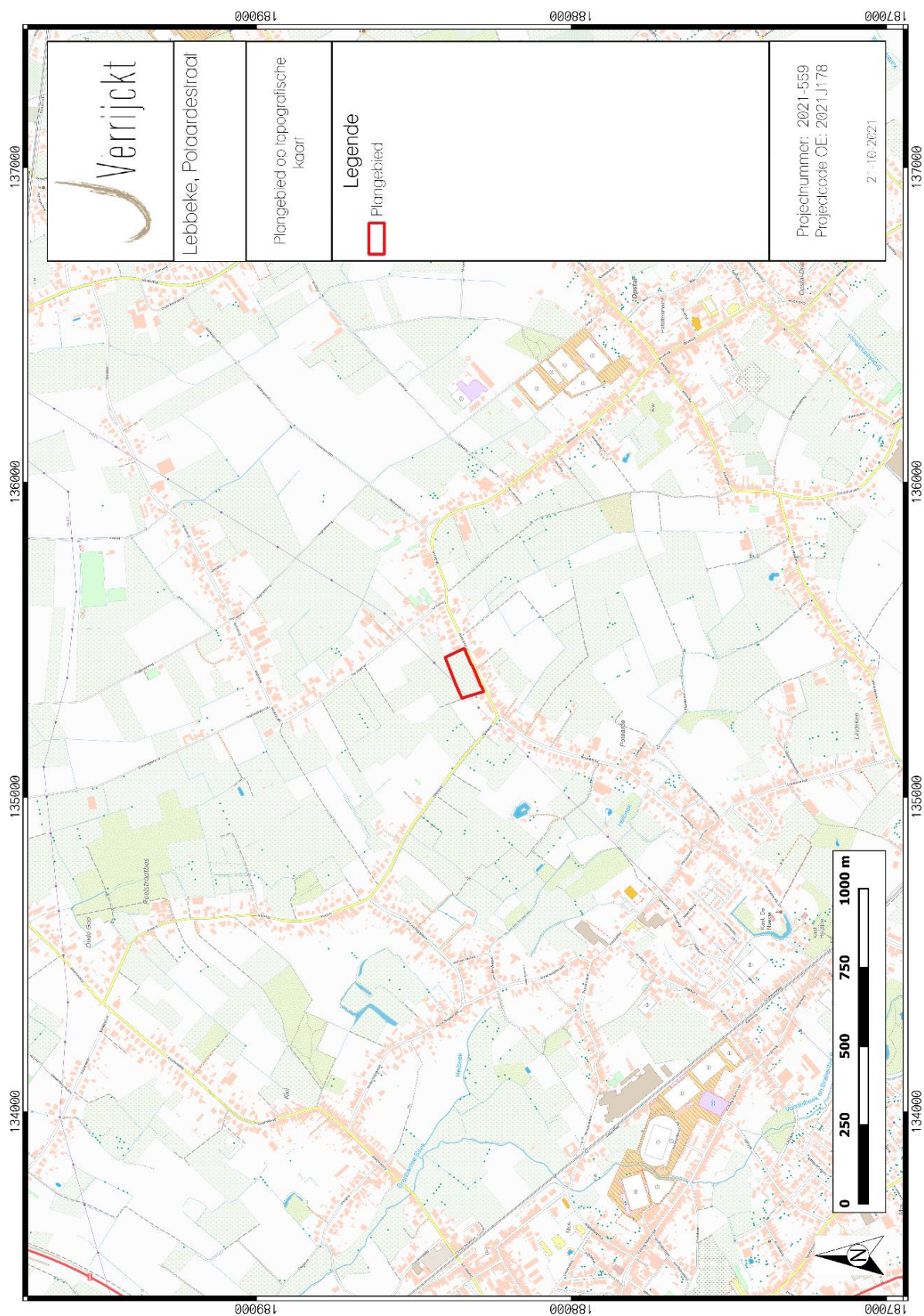
Inhoud.....	2
1 Inleiding.....	3
1.1 Beschrijvend gedeelte.....	3
1.1.1 Administratieve gegevens.....	3
1.1.2 Onderzoeksopdracht	6
1.1.3 Aanleiding	8
1.1.4 Archeologische verwachting	9
2 Proefsleuvenonderzoek.....	11
2.1 Administratieve gegevens	11
2.2 Werkwijze en strategie	11
2.2.1 Algemene bepalingen.....	11
2.2.2 Specifieke methodologie	11
2.2.3 Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie.....	15
2.3 Assessmentrapport	22
2.3.1 Assessment aardkundige opbouw	22
2.3.2 Assessment sporen en structuren.....	30
2.3.3 Assessment vondsten	32
2.3.4 Assessment stalen	33
2.3.5 Conservatieassessment	33
2.4 Besluit	33
2.4.1 Datering en interpretatie.....	33
2.4.2 Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek	33
2.4.3 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	34
2.4.4 Beantwoording onderzoeksvragen.....	34
2.4.5 Samenvatting	36
3 Lijst met figuren.....	38
4 Plannenlijst	39
5 Bibliografie	41
6 Bijlagen	43

1 INLEIDING

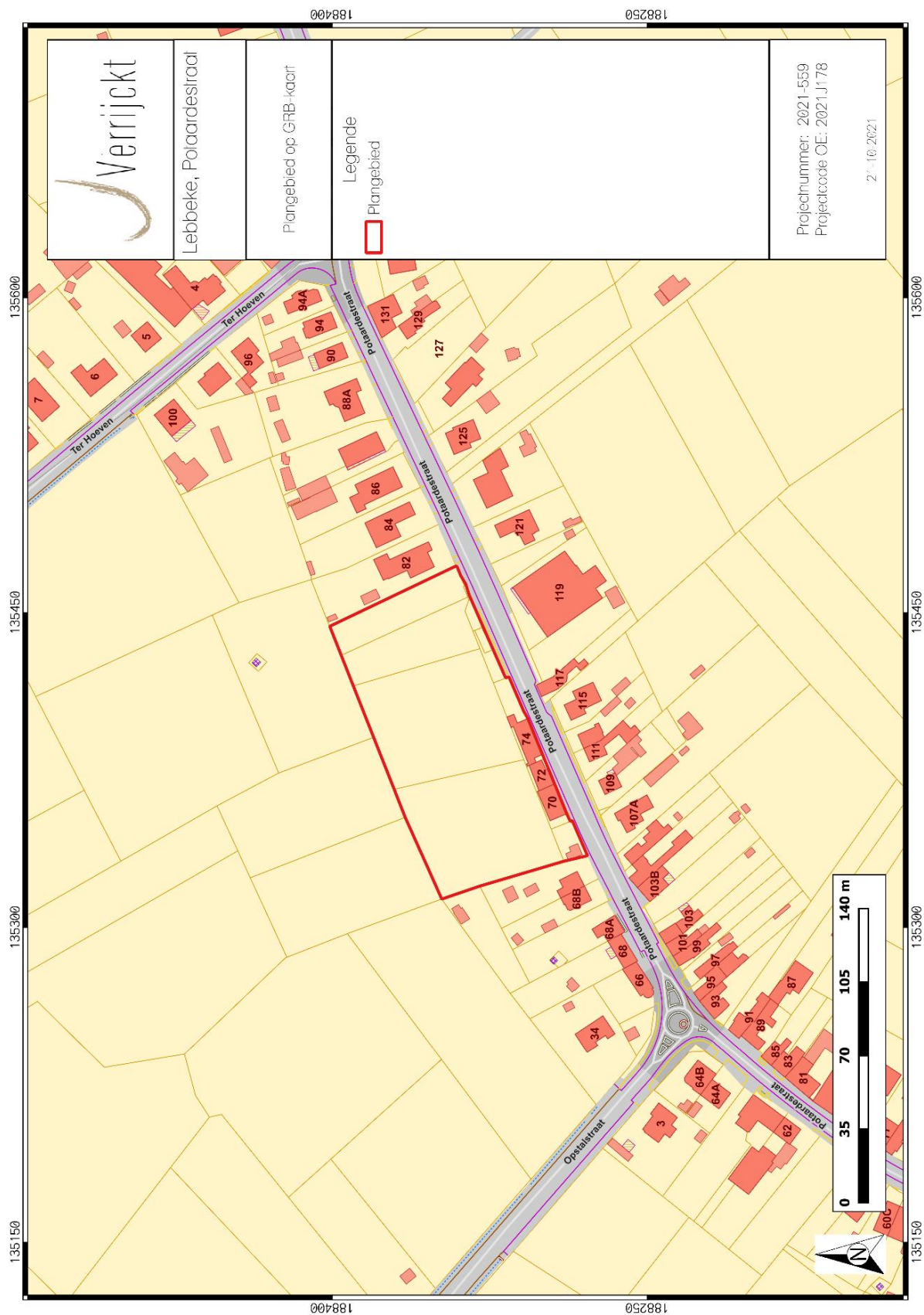
1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2021-559
Projectcode Onroerend Erfgoed	Proefsleuvenonderzoek	2022E90
Locatie	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Lebbeke
	Straat	Potaardestraat
Kadastrale gegevens	Gemeente	Lebbeke
	Afdeling	1
	Sectie	B
	Percelen	1128 ^e , 1128d, 1128f, 1128g, 1121a, 1122c, 1122d, 1124b, 1125a, 1126d, 1127l en 1127 m
Coördinaten	Noordoost	X: 135443,18 Y: 188399,85
	Noordwest	X: 135314,35 Y: 188347,59
	Zuidoost	X: 135473,22 Y: 188340,82
	Zuidwest	X: 135334,87 Y: 188278,21
Oppervlakte plangebied		Ca. 10.192 m ²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 7.280 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart (Bron: AGIV)

Figuur 2: Plangebied op kadastrakaart (GRB) (Bron: AGIV)

1.1.2 Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota met ID 20445 en projectcode 2021J178¹. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande verkaveling aan de Potaardestraat in Lebbeke. Dit vooronderzoek met ingreep in de bodem maakt onderdeel uit van het archeologisch vooronderzoek in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

Bij de opmaak van de archeologienota werd een bureauonderzoek uitgevoerd. In dit bureauonderzoek werd een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Op basis van de resultaten van deze verwachting en de geplande bodemingrepen werd proefsleuvenonderzoek opgelegd. Dit onderzoek heeft tot doel om archeologische sites op te sporen, hun bewaringstoestand en eventuele bedreiging te evalueren. Er wordt gekeken of deze archeologische waarden verstoord worden én dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of wordt het plangebied vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra de nota is goedgekeurd door Onroerend Erfgoed.

Op basis van het bureauonderzoek werden enkele onderzoeksvragen geformuleerd die minimaal beantwoord moeten worden²:

Bodem en paleolandschap

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?
- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?
- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?
- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:
 - o Wat is de aard van dit niveau?
 - o Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?
 - o Kan dit niveau gedateerd worden?
 - o Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?
 - o Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?
 - o Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

Sporenbestand

¹ VAN BAVEL J. & VERRIJCKT J., 2021a

² VAN BAVEL J. & VERRIJCKT J., 2021b, pp. 11-12

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle - archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

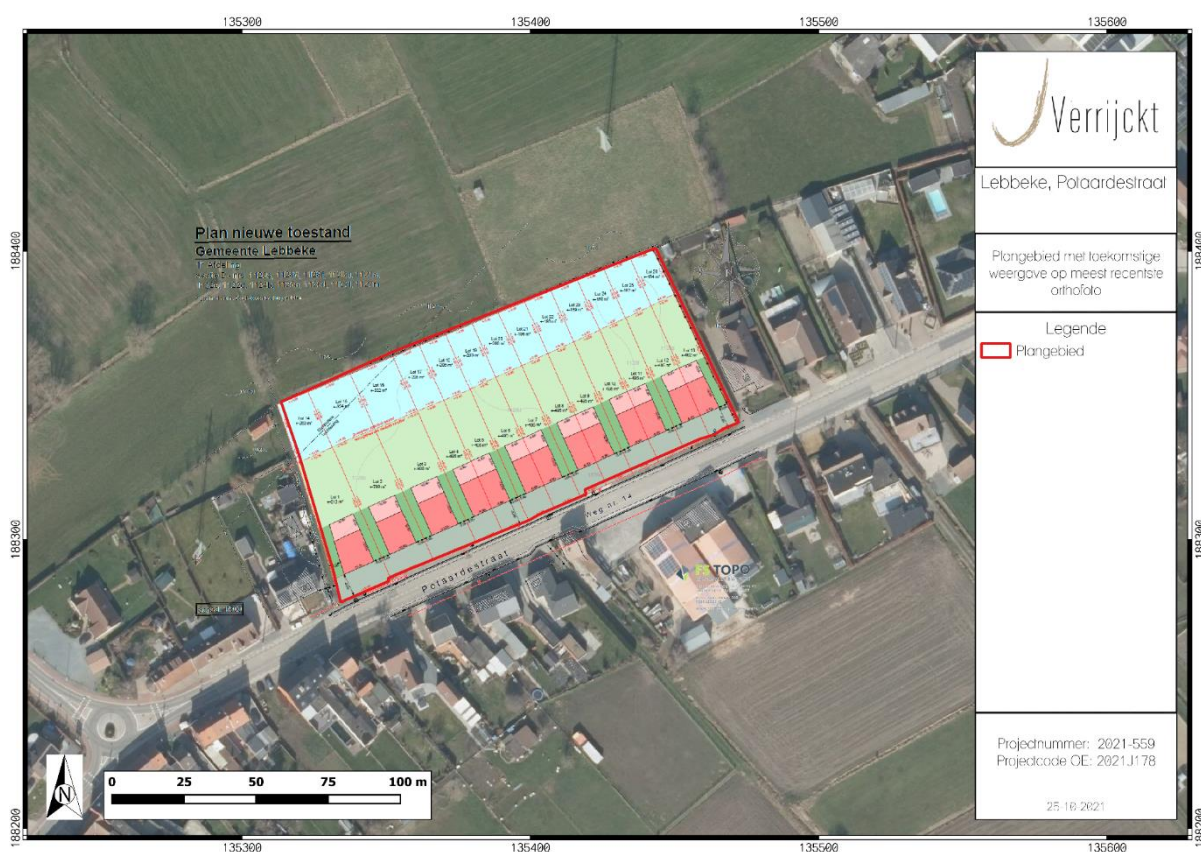
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

Het onderzoeksdoel is bereikt wanneer op basis van het vooronderzoek met ingreep in de bodem een uitspraak kan worden gedaan over de aard, omvang en bewaringstoestand van de archeologische waarden in het plangebied. Hieraan dient een advies gekoppeld te worden voor vrijgave van het terrein, een opgraving of behoud in situ.

1.1.3 Aanleiding

De opdrachtgever plant op het terrein een verkaveling. Daar het plangebied, volgens het gewestplan, deels ligt in woonuitbreidingsgebied en deels in agrarisch gebied wordt de verkaveling gesplitst. De kopers kopen dus telkens twee stukken grond. In het agrarisch gebied mogen in geen beding bodemingrepen plaatsvinden, enkel ter hoogte van het woonuitbreidingsgebied. In deze zullen in de toekomst woningen met tuinzones worden gebouwd/aangelegd.

Binnen de 13 loten die ingedeeld worden voor woningbouw, kan telkens één woning opgetrokken worden. De constructie van deze woningen maakt geen deel uit van de vergunningsaanvraag. Hierdoor zijn er geen gegevens gekend omtrent funderingstype, funderingsdiepte, randstructuren en locatie van nutsvoorzieningen. Algemeen kan aangenomen worden dat de woningen zelf op een diepte van minstens 80 cm (vorstvrije zone) gefundeerd worden. Er zullen geen kelders worden geplaatst, enkel regenwaterputten. Hoe diep deze putten zullen gaan, is onbekend, maar er kan een zekere bodemverstoring worden aangenomen. Rondom deze woningen zullen verder nog de benodigde nutsvoorzieningen geplaatst worden. In de tuinzones van de woningen is telkens ruimte voorzien voor één tuinberging, één garage of carport en een parking. De tuinzone kan ingericht worden met structuren zoals extra bergingen, zwembad, ... waardoor men niet kan garanderen dat deze gevrijwaard blijven van toekomstige bodemingrepen. De woningen zullen bereikbaar zijn via de Potaardestraat.

Figuur 3: Plangebied met weergave van de toekomstige inplanting³

³ Plan aangebracht door initiatiefnemer

1.1.4 Archeologische verwachting⁴

Het plangebied ligt in de gemeente Lebbeke. Een eerste kerk zou in Lebbeke vermoedelijk opgericht zijn door de Gentse Sint-Baafsabdij bij de *Villa Lietbeka* in de 9de eeuw. In het begin van de 11de eeuw speelde de Sint-Baafsabdij deze echter kwijt aan de heren van Dendermonde. De huidige parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek zou in 1108 opgericht zijn.⁵ Op historisch kaartmateriaal is de zuidelijke zone steeds bebouwd. De vorm en hoeveelheid van deze bebouwing lijkt doorheen de jaren te veranderen. Het merendeel van het plangebied blijft onveranderd en in gebruik als akker- en /of weiland. Er is een zekere kans op het aantreffen van archeologische resten van ca. 18de eeuwse bebouwing.

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 7 en 18 m + TAW. Het plangebied ligt op een overgang tussen een hoger gelegen en lager gelegen deel op ca. 11 – 11,5 m + TAW. Het terrein helt zachtjes af richting het westen waar het lager gelegen gebied zich bevindt. Het hoger gelegen deel bevindt zich ten oosten en ten zuiden van het plangebied. Ten noordoosten van het plangebied stroomt de Zwarte Beek op ca. 330 m. Ten zuiden, op ca. 585 m, situeert zich de Heibeek. Tenslotte situeert zich op ca. 785 m ten noordwesten van het plangebied de Grote Beek. De waterlopen zijn aftakkingen van de Dender en de Zeeschelde. Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als (u)Pdc, uPdc en Pdc-bodem. Deze bodemtypes zijn allen matig natte lichte zandleembodems met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont. Gelet op de landschappelijke ligging, in een omgeving met op verre afstand beekvalleien, is er eerder een lage verwachting voor steentijdartefactensites aanwezig. De kans op het aantreffen van sporensites wordt vrij hoog geacht op basis van de landschappelijke ligging.

Het plangebied kent geen archeologische en historische gegevens, behalve de ca. 18de eeuwse bebouwing. Verder kent het plangebied geen archeologische en/of historische gegevens. De ruime omgeving van het plangebied kent eveneens weinig archeologische vondstlocaties. Het ontbreken van goed onderzochte archeologische sites wil echter niet zeggen dat er geen archeologische sites aanwezig zijn. De weinige archeologische vondstlocaties tonen aan dat er wel degelijk archeologische sites aanwezig zijn. Hoofdzakelijk archeologische waarden uit de late middeleeuwen, nieuwe en nieuwste tijd zijn aangetroffen via erfgoedonderzoek (historische studie) en metaaldetectie. Op basis van de gekende archeologische en historische waarden, kan er worden aangenomen dat er binnen het plangebied mogelijk archeologische waarden aangetroffen kunnen worden van ca. 18de eeuwse bebouwing.

De opdrachtgever plant op het terrein een verkaveling (fig. 4). Daar het plangebied, volgens het gewestplan, deels ligt in woonuitbreidingsgebied en deels in agrarisch gebied wordt de verkaveling gesplitst. De kopers kopen dus telkens twee stukken grond. In het agrarisch gebied mogen in geen beding bodemingrepen plaatsvinden, enkel ter hoogte van het woonuitbreidingsgebied. In deze zullen in de toekomst woningen met tuinzones worden gebouwd/aangelegd. Binnen de 13 loten die ingedeeld worden voor woningbouw, kan telkens één woning opgetrokken worden. De constructie van deze woningen maakt geen deel uit van de vergunningsaanvraag. Hierdoor zijn er geen gegevens gekend omtrent funderingstype, funderingsdiepte, randstructuren en locatie van nutsvoorzieningen. Algemeen kan aangenomen worden dat de woningen zelf op een diepte van minstens 80 cm (vorstvrije zone) gefundeerd worden. Er zullen geen kelders worden geplaatst, enkel regenwaterputten. Hoe diep deze putten zullen gaan, is onbekend, maar er kan een zekere bodemverstoring worden aangenomen. Rondom deze woningen zullen verder nog de benodigde nutsvoorzieningen geplaatst worden. In de tuinzones van de woningen is telkens ruimte voorzien voor één tuinberging, één garage of carport en een parking. De tuinzone kan ingericht worden met

⁴ VAN BAVEL J. & VERRIJCKT J., 2021a, pp. 40-41

⁵ IOE 2019, ID: 47696

structuren zoals extra bergingen, zwembad, ... waardoor men niet kan garanderen dat deze gevrijwaard blijven van toekomstige bodemingrepen. De woningen zullen bereikbaar zijn via de Potaardestraat.

Op basis van bovenstaande gegevens is er een lage archeologische verwachting toe te schrijven voor sites uit de steentijd. De verwachting voor sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen (vroeg, volle en late middeleeuwen) is eerder hoog. Er is tevens een hoge verwachting voor eventuele archeologische sites uit de recentere perioden (archeologische resten van ca. 18de-eeuwse bebouwing).

2 PROEFSLEUVENONDERZOEK

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt	2021-559
Projectcode Onroerend Erfgoed	2022E90
Erkend archeoloog	2015/00053 Jeroen Verrijckt
Veldwerkleider	Kevin Bouckaert (erkend archeoloog)
Betrokken actoren	Bram van Arnhem (archeoloog)
Datum uitvoering	19/05/2022

2.2 Werkwijze en strategie

2.2.1 Algemene bepalingen

Een proefsleuvenonderzoek is bij uitstek de methode om archeologische sporensites te onderzoeken. Hierbij worden transecten doorheen het landschap aangelegd tot op het eerste relevante archeologische niveau.

De algemene bepalingen van een proefsleuvenonderzoek, zoals vastgesteld in de Code van Goede Praktijk, zijn hier van toepassing.

2.2.2 Specifieke methodologie

In het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota met ID 20445 is volgende methodologie opgenomen⁶:

Binnen het plangebied worden er drie proefsleuven aangelegd met een oost-west oriëntatie (oranje kleur op Figuur 4 & 5). Er worden ook drie proefsleuven aangelegd met een noord-zuid oriëntatie en worden hier nader geformuleerd als optionele dwarssleuven (rode kleur op Figuur 4 & 5).

In totaal, proefsleuven met dwarssleuven, zal er 404,5 lopende meter worden aangelegd. Dit komt overeen met 809 m² wat in totaal overeenkomt met ca. 11,1 % van de totale oppervlakte van de onderzoekszone (ca. 7.280 m²). Wanneer enkel de proefsleuven in acht worden genomen zal er 374 lopende meter worden aangelegd. Dit komt overeen met 748 m² wat overeenkomt met ca. 10,3% van de totale oppervlakte van de onderzoekszone (ca. 7.280 m²).

De dwarssleuven zijn hierbij optioneel, zoals eerder vermeld. Indien tijdens de uitvoer van de meest zuidelijke oost-west georiënteerde proefsleuf historische bebouwing (zoals weergegeven op onder

⁶ VAN BAVEL J. & VERRIJCKT J., 2021b, pp. 11-12

meer de Atlas der Buurtwegen en Poppkaart) aanwezig is in de proefsleuven en hiermee reeds voldoende kenniswinst wordt bekomen, zijn de dwarssleuven niet noodzakelijk nodig. Indien er geen funderingen van de historische bebouwing (zoals weergegeven op onder meer de Atlas der Buurtwegen en Poppkaart) wordt aangetroffen, luidt het advies om nog enkele dwarssleuven te trekken op de historische bebouwing.

De proefsleuven worden, indien nodig, aangevuld met kijkvensters zodat een totale dekking van 12,5% van de totale te onderzoeken oppervlakte bekomen wordt. Deze kijkvensters worden dusdanig aangelegd dat een duidelijk beeld verkregen wordt omtrent de aan- of afwezigheid, bewaring en aard van eventuele archeologische sites.

De aanleg van deze sleuven gebeurt met een graafmachine met een gladde graafbak van 1,80 m tot 2 m breed. Het eerste vlak wordt aangelegd op een eerste leesbaar archeologisch niveau. Indien er meerdere archeologische niveaus aanwezig zijn, wordt elk niveau apart geregistreerd en gewaardeerd.

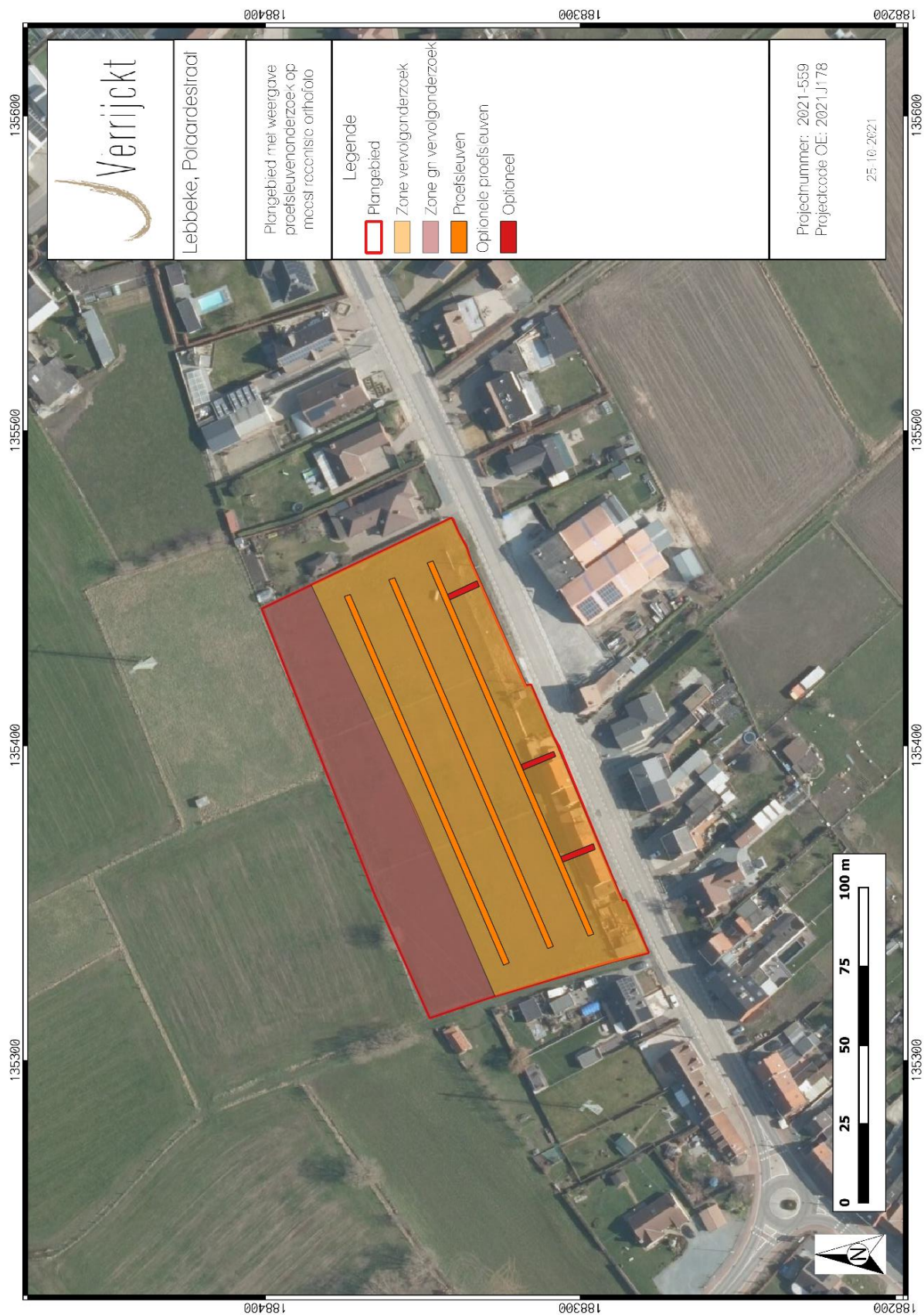
Een selectie van de sporen wordt gecoupeerd, zodat een beantwoording van de onderzoeksvragen mogelijk is. In diepe sporen zoals waterputten en waterkuilen wordt een boring geplaatst om een evaluatie van de bewaringstoestand en type van spoor mogelijk te maken. Per sleuf wordt machinaal een profielput aangelegd. Deze profielputten worden door een aardkundige beschreven conform de code goede praktijk.

Alle sporen worden onderzocht door middel van een metaaldetector. Hierbij wordt geregistreerd welke sporen een signaal geven. Eventuele vondsten die zich aan de oppervlakte bevinden of aan het licht komen tijdens het couperen worden ingezameld.

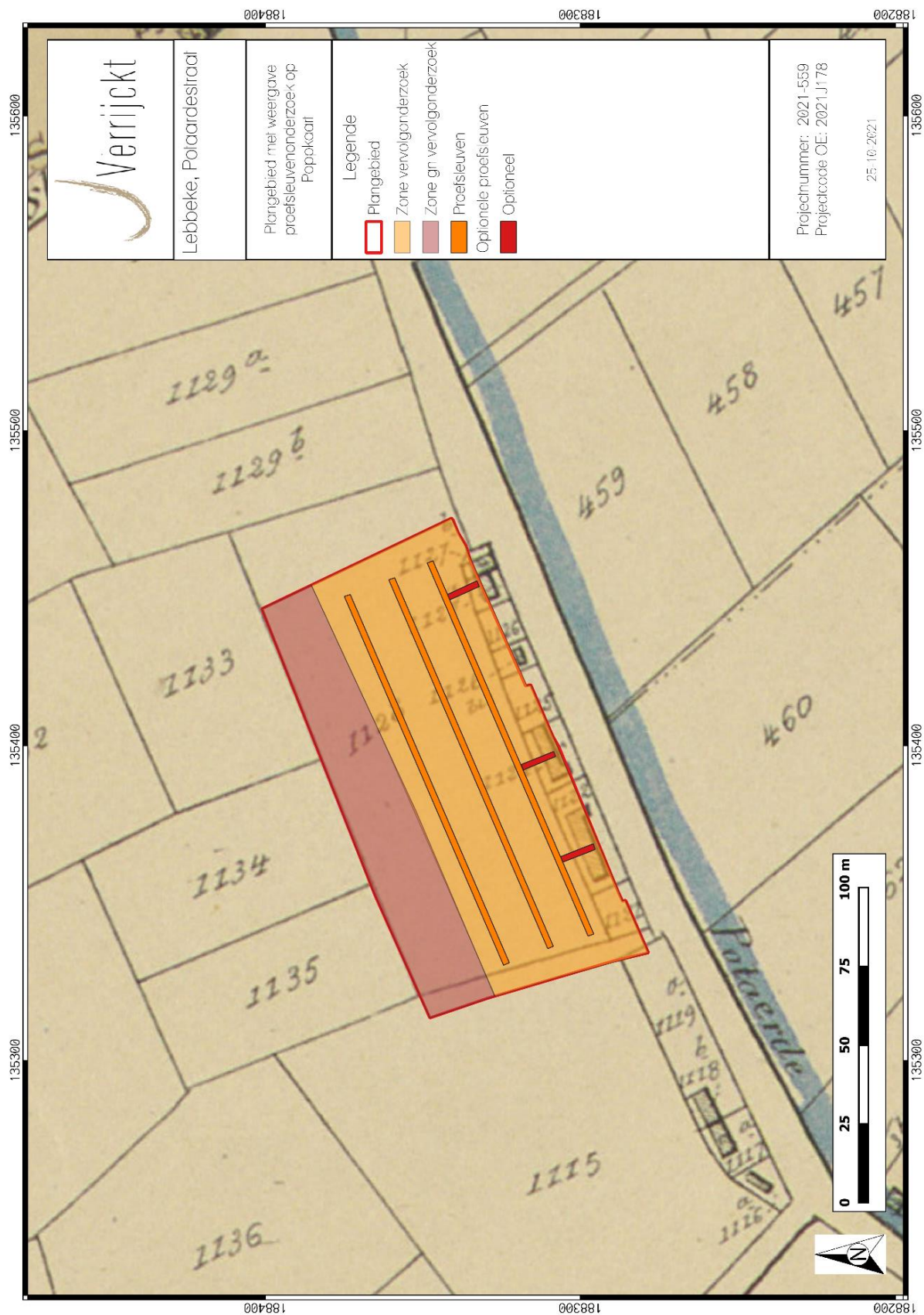
Gelet op de archeologische verwachting is de aanwezigheid van een prehistorische site weinig waarschijnlijk, maar kan nooit worden uitgesloten. Hierdoor dient tijdens de graafwerken aandacht te worden geschonken aan eventuele concentraties van lithische artefacten. Indien er lithische artefacten worden aangetroffen, moet er een inschatting worden gemaakt of het om verspreide, losse vondsten gaat of om concentraties van lithisch materiaal. Steentijd artefacten worden individueel ingemeten, ingezameld en bestudeerd door een specialist.

Na afloop van het proefsleuvenonderzoek worden alle aangelegde sleuven en kijkvensters gedicht. Hierbij mag de graafmachine niet over de aangelegde vlakken rijden. Kwetsbare sporen (bijvoorbeeld graven) worden afgedekt door een doek of plastic en worden op een hoger liggend niveau gemarkeerd (bijvoorbeeld door een houten paaltje). Hierdoor kunnen deze sporen bij een eventueel vervolgonderzoek snel opgespoord worden en gevrijwaard worden van eventuele verstoringen.

Het onderzoek is succesvol wanneer een gefundeerde uitspraak kan worden gedaan over de aan- of afwezigheid, de aard en omvang van een archeologische site.

Figuur 4: Sleuvenplan

Figuur 5: Plangebied met weergave proefsleuven op de Poppkaart

2.2.3 Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie

Tijdens de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek werd er niet afgeweken van het vooropgestelde proefsleuvenplan. Het terrein was vrij en toegankelijk.

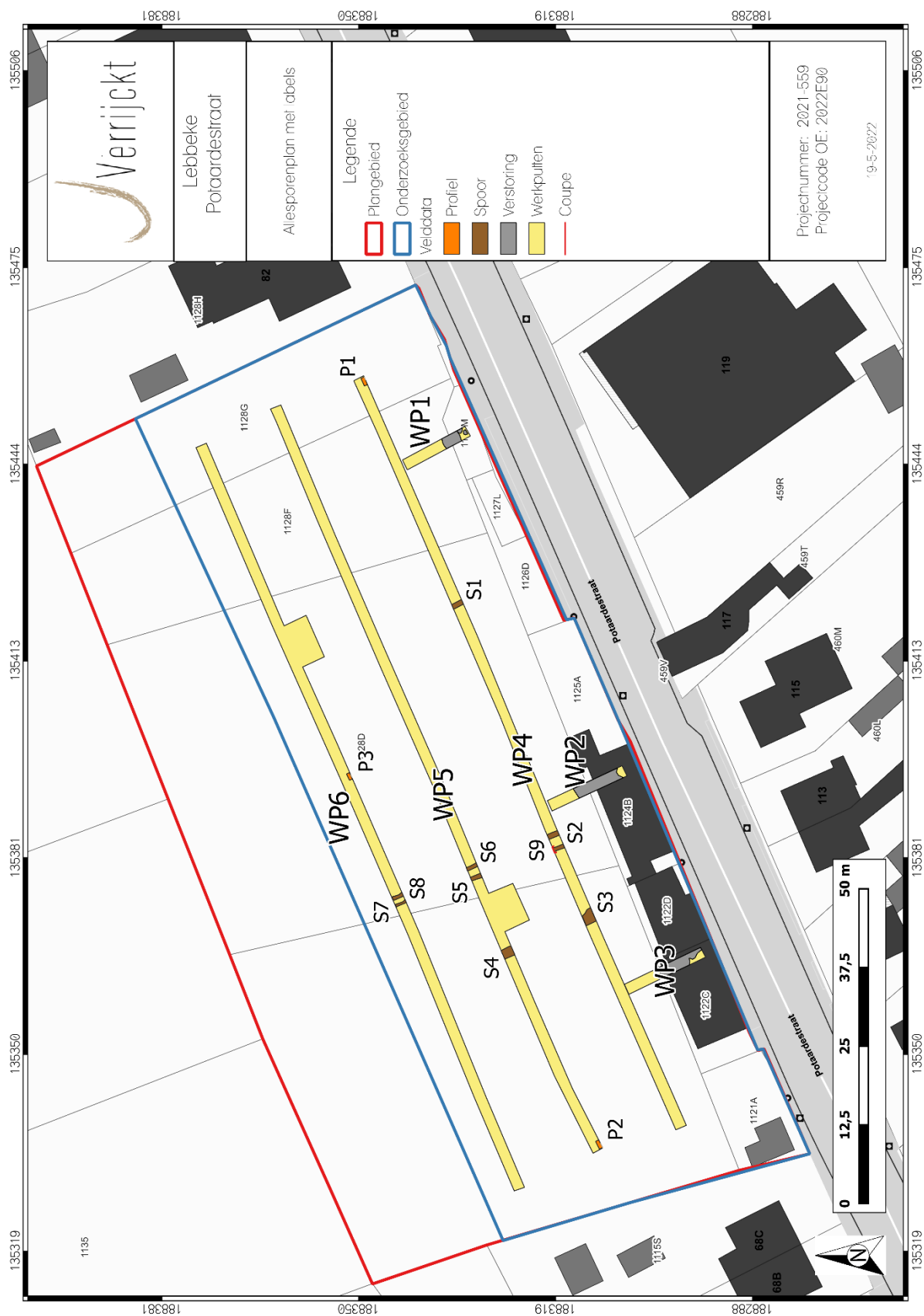

Figuur 6: Toestand terrein vóór aanvang van het proefsleuvenonderzoek (© J. Verrijckt Bvba)

De totale oppervlakte van het onderzoeksgebied bedraagt ca. 7.280 m². Hiervan werd ca. 796 m² onderzocht door middel van het proefsleuvenonderzoek. Dit komt overeen met ca. 11,1% van de totale oppervlakte van het onderzoeksgebied. Bij dit onderzoek werden zes werkputten en twee kijkvensters aangelegd. De kijkvensters werden aangelegd om een beter beeld te krijgen op de aanwezige sporen, of juist de afwezigheid van sporen te staven.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op donderdag 19 mei 2022. De sleuven werden aangelegd door middel van een kraan van 21 ton, op rupsbanden met een gladde kraanbak van 2 m breed. De teelaarde werd laagsgewijs verdiept tot op het eerste archeologische niveau. Bij het verdiepen van de teelaarde werd elke laag afgespeurd op eventuele vondsten. De sleuven en aangetroffen sporen werden gedocumenteerd door middel van overzichtsfoto's. Verspreid over het terrein werden enkele profielputten aangelegd, teneinde een goed beeld te verkrijgen van de aanwezige bodemopbouw. Deze profielen werden gefotografeerd en ingetekend.

Alle aangelegde sleuven, aangetroffen sporen, profielen en hoogtes werden ingemeten door middel van een GPS. Indien een spoor zich tegen de putwand bevond, werd het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van een GIS omgeving werden de verzamelde data verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

Figuur 7: Allesporenplan met labels (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 8: Allesporenplan op de orthofoto (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 9: Overzichtsfoto's WP1 in noordelijke (L) en zuidelijke (R) richting (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 10: Overzichtsfoto's WP2 in noordelijke (L) en zuidelijke (R) richting (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 11: Overzichtsfoto's WP3 in noordelijke (L) en zuidelijke (R) richting (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 12: Overzichtsfoto's WP4 in oostelijke richting (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 13: Overzichtsfoto's WP5 in westelijke richting (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 14: Overzichtsfoto's WP6 in oostelijke richting (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 15: Overzichtsfoto KV1, WP5 (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 16: Overzichtsfoto KV2, WP6 (© J. Verrijckt Bvba)

2.3 Assessmentrapport

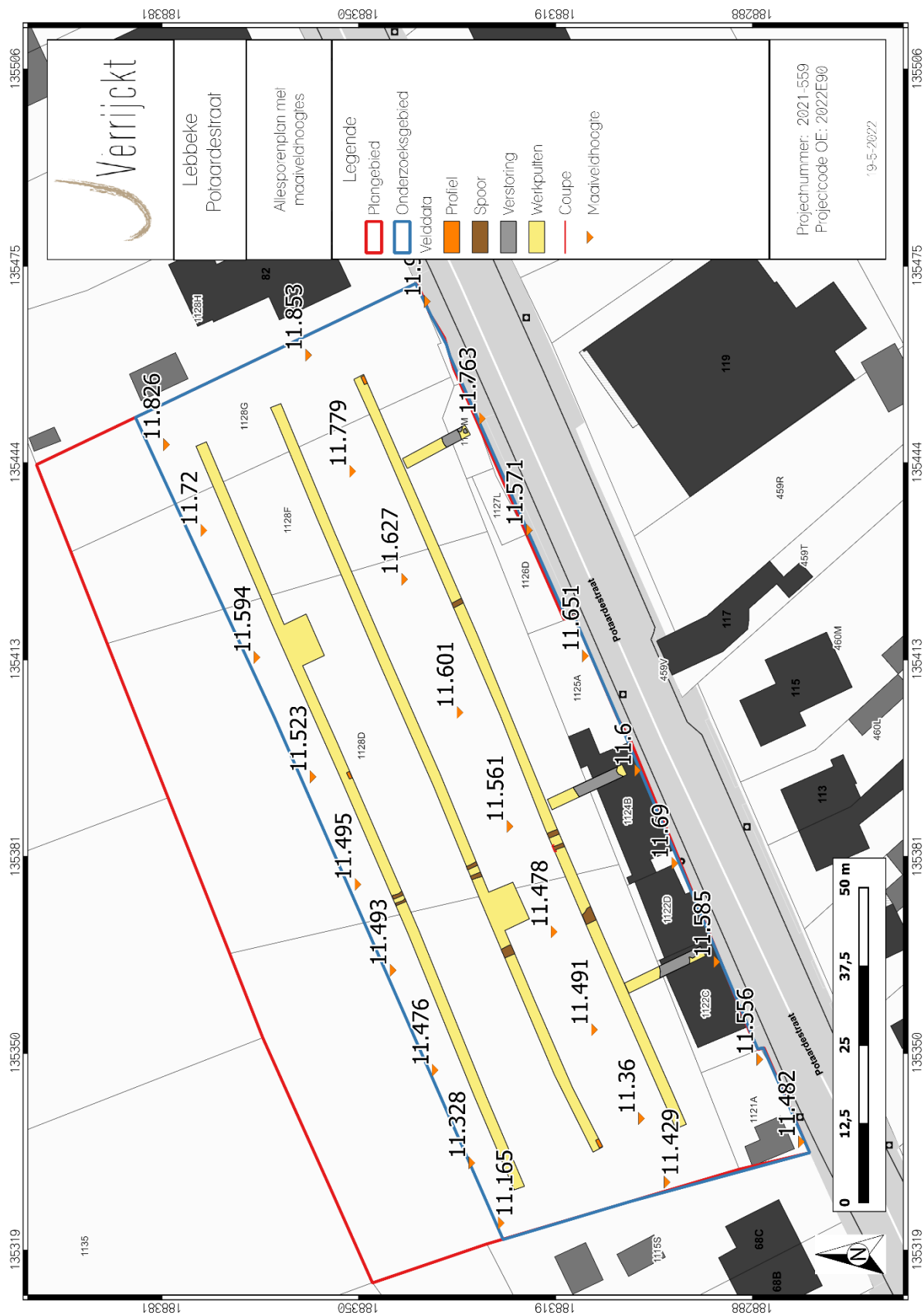
2.3.1 Assessment aardkundige opbouw

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 7 en 18 m + TAW. Het plangebied ligt op een overgang tussen een hoger gelegen en lager gelegen deel op ca. 11 – 11,5 m + TAW. Het terrein helt lichtjes af richting het westen waar het lager gelegen gebied zich bevindt. Het hoger gelegen deel bevindt zich ten oosten en ten zuiden van het plangebied. Ten noordoosten van het plangebied stroomt de Zwarte Beek op ca. 330 m. Ten zuiden, op ca. 585 m, situeert zich de Heibeek. Tenslotte situeert zich op ca. 785 m ten noordwesten van het plangebied de Grote Beek. De waterlopen zijn aftakkingen van de Dender en de Zeeschelde.

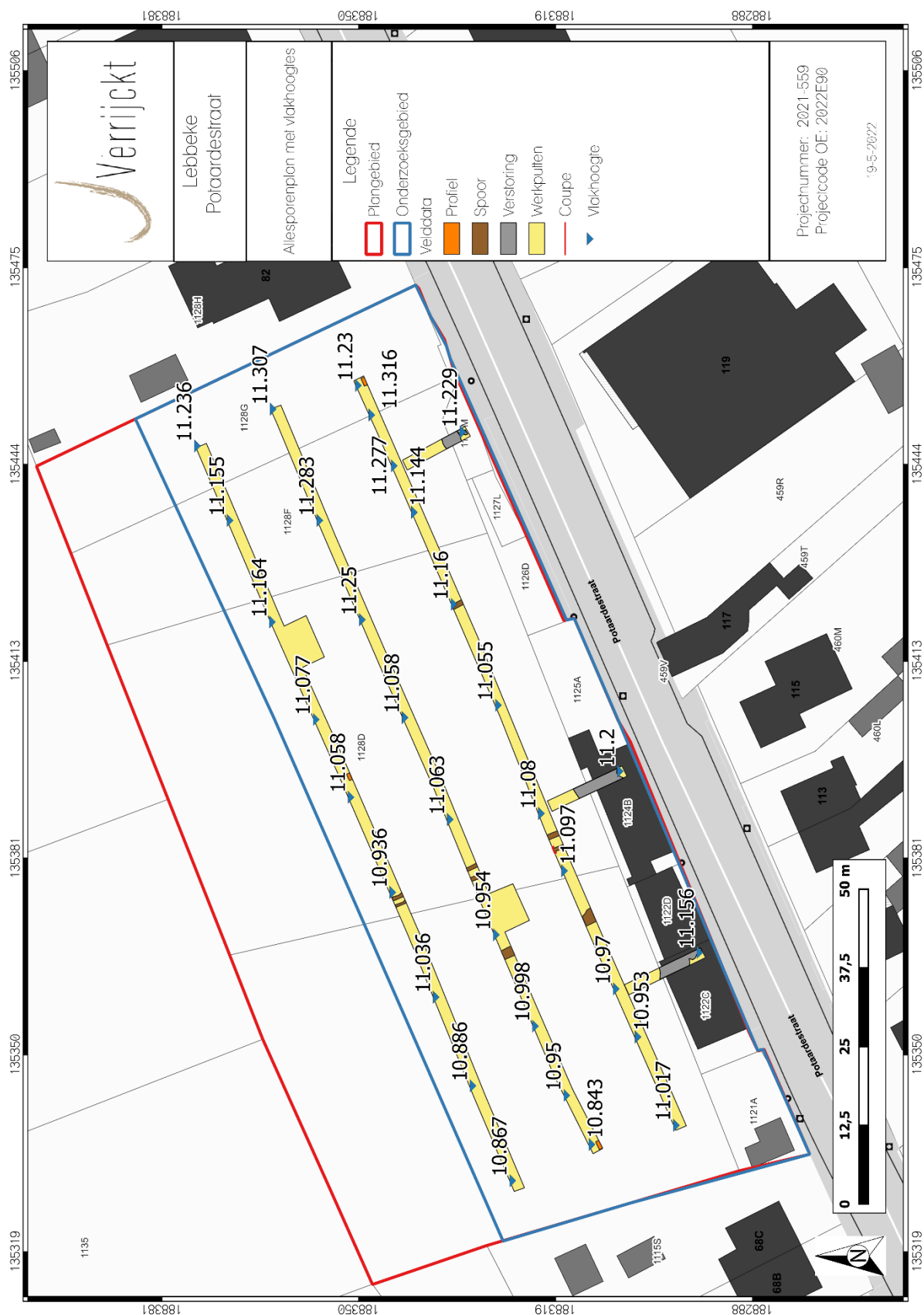
In geomorfologisch opzicht bevindt het plangebied zich in de oostelijke uitloper van de Vlaamse vallei. Dit gebied kan opgedeeld worden in de alluviale dalen langsheen de rivieren en de iets hoger gelegen zandvlakte tussen de rivierdalen. Het plangebied is gelegen op zo'n hoger gelegen zandvlakte. Het niveau van deze zandvlakte, het Weichseliaan laagterras, wordt beschouwd als het afzettingsspeil van de toenmalige rivierstelsels, voor de aanvang van de holocene insnijding. De kleine lokale verschillen in hoogte op deze hoger gelegen zandvlakte, is te wijten aan eolische herwerking van het zandige, quartaire substraat.⁷

Het maaiveld binnen het onderzoeksgebied bevindt zich tussen ca. 11,1 en 11,8 m + TAW, waarbij de laagste waarden worden opgetekend in het westelijke deel en de hoogste in het oostelijke deel van het onderzoeksgebied. Het archeologisch vlak bevindt zich tussen ca. 10,8 en 11,3 m + TAW. Het archeologisch vlak bevindt zich daarbij op een diepte van ca. 40 à 60 cm onder het huidig maaiveld.

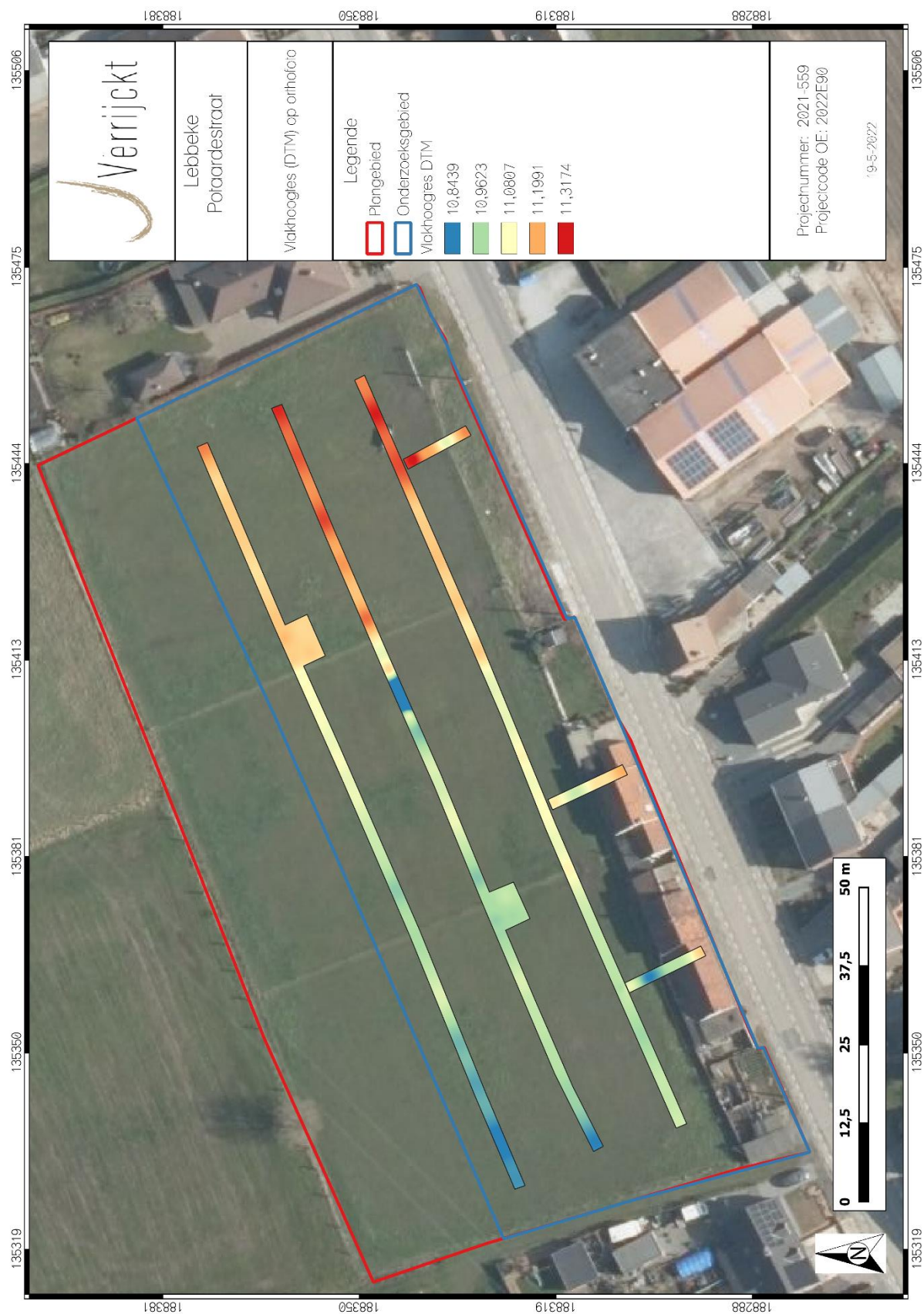
⁷ Adams et al. 2002, 8

Figuur 17: Allesporenplan met maaiveldhoogtes (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 18: Allesporenplan met vlakhoogtes (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 19: Allesporenplan met vlakhoogtes (DTM) (© J. Verrijckt Bvba)

Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als (u)Pdc, uPdc en Pdc-bodem. De (u)Pdc-bodem situeert zich hoofdzakelijk in het volledige plangebied. De uPdc-bodem situeert zich in het noordelijk gedeelte van het plangebied. De Pdc-bodem situeert zich in het oostelijke gedeelte van het plangebied. De drie bodemtypes zijn allen matig natte lichte zandleembodems met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont. De bouwlaag van deze gronden zijn zeer donker grijsbruin en humusrijk. Vanaf 30 cm diepte is het materiaal bruin tot bleekbruin, meestal komen in deze horizont roestverschijnselen voor vanaf 40-60 cm -mv. De sterk verbrokkelde en gevlekte textuur B begint tussen 60 en 80 cm. In vele gevallen is de klei aanrijkingshorizont bijna verdwenen en worden ijzerconcreties aangetroffen. Soms komt een zand- of leemsubstraat voor. In andere golvende gebieden waar Tertiair binnen boorbereik voorkomt is het een klei, of klei-zandsubstraat. De u staat uiteindelijk voor het feit dat klei voorkomt op een diepte tussen 75 en 125 cm -mv.

Er werden in totaal drie landschappelijke profielen aangelegd binnen het onderzoeksgebied. Profiel P1 bevindt zich volgens de bodemkaart binnen bodemtype Pdc, profiel P2 bevindt zich binnen type (u)Pdc en profiel P3 bevindt zich binnen uPdc.

Ter hoogte van **profiel P1** bestaat de humusrijke Ap-horizont uit donkergrijs-bruine zandleem. In deze Ap-horizont komen roestverschijnselen, houtskool en baksteen voor. Onder deze ca. 45 cm dikke Ap-horizont komt een ca. 10 cm dikke C1-horizont voor van lichtbruin tot geel/wit zandleem met roestverschijnselen. Op een diepte van ca. 55 cm werd een C2-horizont aangesneden van lichtbruin zandleem met groene klei en roestverschijnselen. **Profiel P2** vertoont een gelijkaardige opbouw als profiel P2. Hier is de C1-horizont evenwel ca. 20 à 25 cm dik.

Ter hoogte van de zone waar op de bodemkaart 'uPdc' wordt aangeduid, werden bij de aanleg van proefsleuf WP6 kleiopduikingen aangetroffen. Hier dagzoomt de klei veelal aan het archeologisch vlak. Dit is ook waarneembaar in **profiel P3**. De C1-horizont is hier zeer dun en de C2-horizont is op een heel aantal plaatsen onmiddellijk onder de Ap-horizont aangesneden.

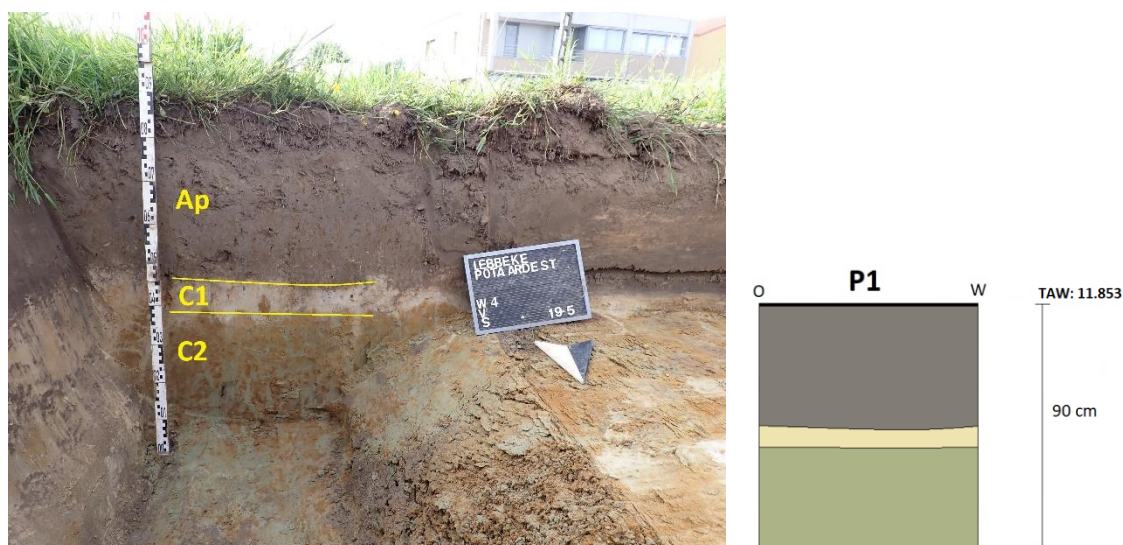
Figuur 20: Profielen op de bodemkaart (© J. Verrijckt Bvba)

Profiel P1

Coördinaten: X: 135456.45; Y: 188348.54

Hoogte maaiveld: 11.853 +TAW

Horizont	Diepte (cm)	Beschrijving
Ap	0 - 45	Donkergrijs-bruine zandleem, sterk humeus, roestverschijnselen, baksteen, houtskool
C1	45 - 55	Lichtbruin tot geel/wit zandleem, roestverschijnselen
C2	> 55	Lichtbruin zandleem met groene klei, roestverschijnselen

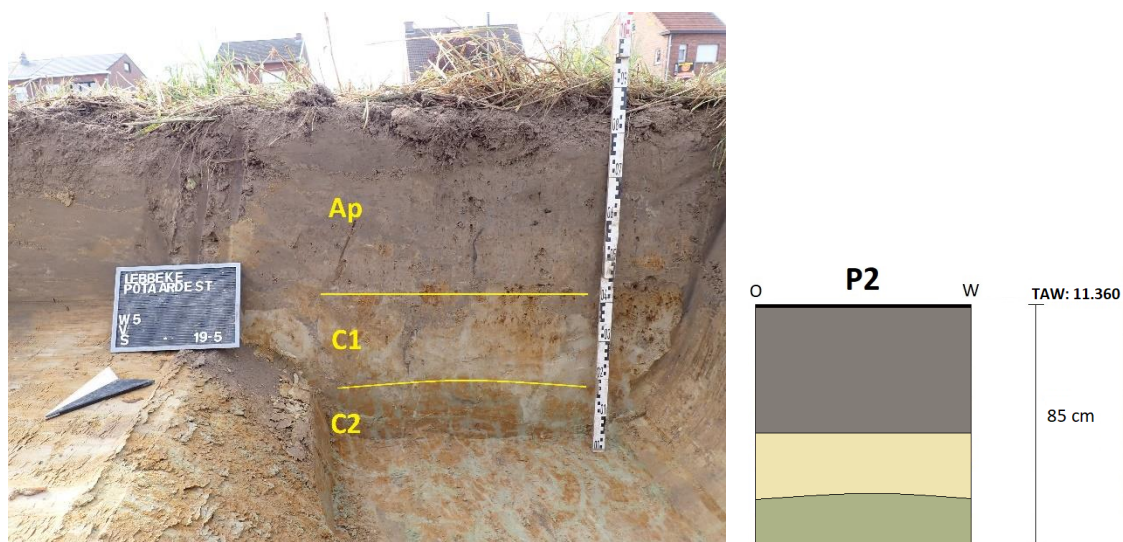
Figuur 21: Profiel P1 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)

Profiel P2

Coördinaten: X: 135335.22; Y: 188311.27

Hoogte maaiveld: 11.360 +TAW

Horizont	Diepte (cm)	Beschrijving
Ap	0 - 45	Donkergrijs-bruine zandleem, sterk humeus, roestverschijnselen, baksteen, houtskool
C1	45 - 65/70	Lichtbruin tot geel/wit zandleem, roestverschijnselen
C2	> 65/70	Lichtbruin zandleem met groene klei, roestverschijnselen

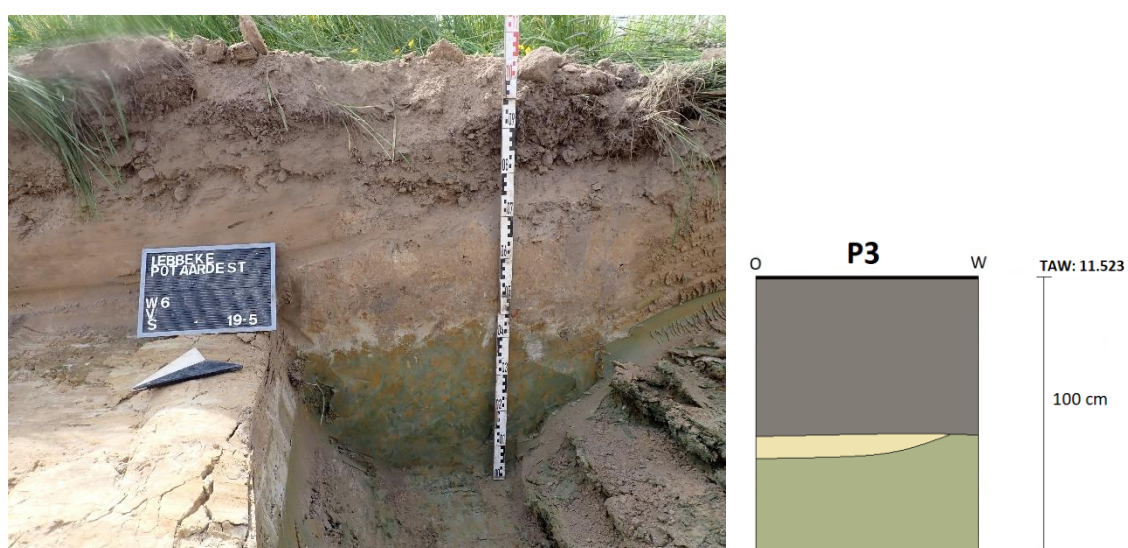
Figuur 22: Profiel P2 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)

Profiel P3

Coördinaten: X: 135393.77; Y: 188351.02

Hoogte maaiveld: 11.523 +TAW

Horizont	Diepte (cm)	Beschrijving
Ap	0 - 60	Donkergrijs-bruine zandleem, sterk humeus, roestverschijnselen, baksteen, houtskool
C1	60 - 65	Lichtbruin tot geel/wit zandleem, roestverschijnselen
C2	> 60/65	Groene klei met lichtbruine zandleem, roestverschijnselen

Figuur 23: Profiel P3 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)

2.3.2 Assessment sporen en structuren

Er werden negen spoornummers uitgedeeld aan delen van greppels die terug te brengen zijn tot vier afzonderlijke, parallelle (perceels)greppels.

De greppels hebben over het algemeen een grijze vulling, enkel greppel S1 is eerder donkergrijs van kleur. Deze laatste greppel werd enkel aangesneden in werkput 4. In de greppel werden drie scherven teruggevonden van geglaazuurd roodbakkerd aardewerk dat in de post-middeleeuwse periode te dateren is. De overige drie greppels werden in werkputten 4, 5 en 6 aangesneden (m.u.v. greppel S3/4 dat enkel in werkputten 4 en 5 werd geattesteerd). De greppels hebben daarbij een noordwest-zuidoost oriëntatie, wat haaks op de huidige Potaardestraat is. Deze oriëntatie is eveneens vergelijkbaar met achterliggende perceelsindelingen, zoals ook te zien is op de Atlas der Buurtwegen en de Potaardestraat. Op basis van het vondstmateriaal in greppel S1 en de oriëntering van de greppels zijn deze in de post-middeleeuwse periode te situeren.

Sporen en/of muurresten van historische bebouwing, zoals aangegeven is op de Ferrariskaart, de Atlas der Buurtwegen en de Popp-kaart werden niet teruggevonden. Langs heen de straatzijde werden verstoringen aangesneden die voornamelijk te koppelen zijn aan de 20ste-eeuwse bebouwing. In deze verstoringen werd o.a. plastic aangetroffen.

Figuur 24: Vak- en coupefoto greppel S2 (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 25: Vakfoto's greppel S3 en 4 (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 26: Allesporenplan op de Popp-kaart (© J. Verrijckt Bvba)

Figuur 27: Vlakfoto's parallelle greppels S5-6/7-8 (© J. Verrijckt Bvba)

2.3.3 Assessment vondsten

Bij de aanleg van het archeologisch vlak werd in greppel S1 drie scherven gevonden van geglaazuurd roodbakkend aardewerk. Dit aardewerk is in de post-middeleeuwse periode te plaatsen.

Figuur 28: Vondsten uit greppel S1 (© J. Verrijckt Bvba)

Bij de aanleg van het vlak in werkput 2 werd in de versterking een voorwerp aangetroffen dat leek op aardewerk. Het betreft evenwel een imitatie van een porseleinen bord met tekening dat is vervaardigd uit plastic.

Figuur 29: Plastic uit versterking in werkput 2 (© J. Verrijckt Bvba)

2.3.4 Assessment stalen

Er werden eveneens geen sporen aangetroffen waarbij vullingen aanwezig waren die relevant zijn voor staalname. Natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie zijn hierdoor niet nodig.

2.3.5 Conservatieassessment

Niet van toepassing.

2.4 Besluit

2.4.1 Datering en interpretatie

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem werden negen sporen benoemd. Deze zijn terug te brengen tot vier afzonderlijke greppels die in de post-middeleeuwse periode te plaatsen zijn. In greppel S1 werd geglaazuurd roodbakkerd aardewerk teruggevonden uit deze periode. De oriëntatie van de greppels is haaks op de huidige Potaardestraat en vergelijkbaar met achterliggende historische en huidige perceelsindelingen. Sporen en/of muurresten van historische bebouwing, zoals aangegeven is op de Ferrariskaart, de Atlas der Buurtwegen en de Popp-kaart werden niet teruggevonden. Langs de straatzijde werden versterkingen aangesneden die voornamelijk te koppelen zijn aan de 20ste-eeuwse bebouwing. In deze versterkingen werd o.a. plastic aangetroffen.

2.4.2 Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek

Op basis van het bureauonderzoek werd er een hoge archeologische verwachting opgesteld voor sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen (vroeg, volle en late middeleeuwen). Er is tevens een hoge verwachting voor eventuele archeologische sites uit de recentere perioden (archeologische resten van ca. 18de-eeuwse bebouwing).

Sporen en/of muurresten van historische bebouwing werd evenwel niet aangetroffen. De mogelijke resten hiervan zijn verstoord door 20ste-eeuwse bebouwing langsheen de straatkant. Hiernaast werden enkel post-middeleeuwse (perceels)greppels aangetroffen.

2.4.3 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek leverde slechts vier parallelle, post-middeleeuwse (perceels)greppels op. Het proefsleuvenonderzoek leverde met andere woorden te weinig relevante archeologische sporen op om te kunnen spreken van een waardevolle archeologische vindplaats. Op basis hiervan is de aanbeveling om geen verder archeologisch onderzoek te adviseren.

2.4.4 Beantwoording onderzoeksvragen

Bodem en paleolandschap

- *Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?*

De humusrijke Ap-horizont bestaat uit donkergrijs-bruine zandleem. In deze Ap-horizont komen roestverschijnselen, houtskool en baksteen voor. Onder deze Ap-horizont komt een C1-horizont voor van lichtbruin tot geel/wit zandleem met roestverschijnselen. Hieronder werd een C2-horizont aangesneden van lichtbruin zandleem met groene klei en roestverschijnselen. Ter hoogte van de zone waar op de bodemkaart 'uPdc' wordt aangeduid, werden bij de aanleg van proefsleuf WP6 kleiopduikingen aangetroffen. Hier dagzoomt de klei veelal aan het archeologisch vlak. De C1-horizont is hier zeer dun en de C2-horizont is op een heel aantal plaatsen onmiddellijk onder de Ap-horizont aangesneden.

- *Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?*

Het landschap is relatief vlak en er zijn geen sporen van erosie waargenomen.

- *Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?*

Ja.

- *Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:*

- *Wat is de aard van dit niveau?*

Het niveau bestaat uit lichtbruin tot geel/wit zandleem (C1-horizont).

- *Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?*

Het archeologisch vlak bevindt zich op de overgang van de Ap-horizont en de C1-horizont en wordt hier duidelijk door begrenst.

- *Kan dit niveau gedateerd worden?*

Er zijn geen aanwijzingen teruggevonden voor een datering van dit niveau. De C2-horizont met klei is van tertiaire oorsprong.

- *Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?*

Nee.

- *Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?*

De bewaringstoestand van dit niveau is relatief goed te noemen. Enkel in de werkputten langsheen de straatkant zijn recente verstoringen opgetekend die een negatieve impact gehad hebben op de bewaring van het archeologisch niveau.

- *Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?*

Het betreft een verkaveling waarbij uitgegaan moet worden van een volledige verstoring.

Sporenbestand

- *Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?*

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem werden negen sporen benoemd. Deze zijn terug te brengen tot vier afzonderlijke greppels die in de post-middeleeuwse periode te plaatsen zijn. In greppel S1 werd geglaazuurd roodbakkerd aardewerk teruggevonden uit deze periode. De oriëntatie van de greppels is haaks op de huidige Potaardestraat en vergelijkbaar met achterliggende historische en huidige perceelsindelingen. Sporen en/of muurresten van historische bebouwing, zoals aangegeven is op de Ferrariskaart, de Atlas der Buurtwegen en de Popp-kaart werden niet teruggevonden. Langsbeen de straatzijde werden verstoringen aangesneden die voornamelijk te koppelen zijn aan de 20ste-eeuwse bebouwing. In deze verstoringen werd o.a. plastic aangetroffen.

- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*

De bewaring van de sporen is relatief goed te noemen.

- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*

De sporen behoren toe tot vier parallelle (perceels)greppels.

- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*

De sporen zijn in de post-middeleeuwse periode te situeren.

- *Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?*

De sporen wijzen op een gebruik van het landschap voor landbouwdoeleinden.

- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?*

N.v.t.

- *Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?*

N.v.t.

- *Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?*

Er kan niet gesproken worden van een waardevolle archeologische vindplaats.

Impact geplande bodemingrepen

- *Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle - archeologische vindplaatsen?*

N.v.t.

- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?*

N.v.t.

Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*

- *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*

N.v..t

- *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*

N.v.t.

- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*

N.v.t.

- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*

N.v.t.

- *Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?*

N.v.t.

2.4.5 Samenvatting

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem werden negen sporen benoemd. Deze zijn terug te brengen tot vier afzonderlijke greppels die in de post-middeleeuwse periode te plaatsen zijn. In greppel S1 werd geglaazuurd roodbakkerd aardewerk teruggevonden uit deze periode. De oriëntatie van de greppels is haaks op de huidige Potaardestraat en vergelijkbaar met achterliggende historische en huidige perceelsindelingen. Sporen en/of muurresten van historische bebouwing,

zoals aangegeven is op de Ferrariskaart, de Atlas der Buurtwegen en de Popp-kaart werden niet teruggevonden. Langsheen de straatzijde werden verstoringen aangesneden die voornamelijk te koppelen zijn aan de 20ste-eeuwse bebouwing. In deze verstoringen werd o.a. plastic aangetroffen.

Het proefsleuvenonderzoek leverde met andere woorden te weinig relevante archeologische sporen op om te kunnen spreken van een waardevolle archeologische vindplaats. Op basis hiervan is de aanbeveling om geen verder archeologisch onderzoek te adviseren.

3 LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart (Bron: AGIV)	4
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (Bron: AGIV)	5
Figuur 3: Plangebied met weergave van de toekomstige inplanting.....	8
Figuur 4: Sleuvenplan.....	13
Figuur 5: Plangebied met weergave proefsleuven op de Poppkaart.....	14
Figuur 6: Toestand terrein vóór aanvang van het proefsleuvenonderzoek (© J. Verrijckt Bvba).....	15
Figuur 7: Allesporenplan met labels (© J. Verrijckt Bvba)	16
Figuur 8: Allesporenplan op de orthofoto (© J. Verrijckt Bvba).....	17
Figuur 9: Overzichtsfoto's WP1 in noordelijke (L) en zuidelijke (R) richting (© J. Verrijckt Bvba).....	18
Figuur 10: Overzichtsfoto's WP2 in noordelijke (L) en zuidelijke (R) richting (© J. Verrijckt Bvba).....	18
Figuur 11: Overzichtsfoto's WP3 in noordelijke (L) en zuidelijke (R) richting (© J. Verrijckt Bvba).....	19
Figuur 12: Overzichtsfoto's WP4 in oostelijke richting (© J. Verrijckt Bvba)	19
Figuur 13: Overzichtsfoto's WP5 in westelijke richting (© J. Verrijckt Bvba).....	20
Figuur 14: Overzichtsfoto's WP6 in oostelijke richting (© J. Verrijckt Bvba)	20
Figuur 15: Overzichtsfoto KV1, WP5 (© J. Verrijckt Bvba).....	21
Figuur 16: Overzichtsfoto KV2, WP6 (© J. Verrijckt Bvba).....	21
Figuur 17: Allesporenplan met maaiveldhoogtes (© J. Verrijckt Bvba)	23
Figuur 18: Allesporenplan met vlakhoogtes (© J. Verrijckt Bvba).....	24
Figuur 19: Allesporenplan met vlakhoogtes (DTM) (© J. Verrijckt Bvba)	25
Figuur 20: Profielen op de bodemkaart (© J. Verrijckt Bvba)	27
Figuur 21: Profiel P1 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)	28
Figuur 22: Profiel P2 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)	29
Figuur 23: Profiel P3 op foto en op tekening (© J. Verrijckt Bvba)	29
Figuur 24: Vlak- en coupefoto greppel S2 (© J. Verrijckt Bvba)	30
Figuur 25: Vlakfoto's greppel S3 en 4 (© J. Verrijckt Bvba).....	30
Figuur 26: Allesporenplan op de Popp-kaart (© J. Verrijckt Bvba)	31
Figuur 27: Vlakfoto's parallelle greppels S5-6/7-8 (© J. Verrijckt Bvba)	32
Figuur 28: Vondsten uit greppel S1 (© J. Verrijckt Bvba).....	32
Figuur 29: Plastic uit verstoring in werkput 2 (© J. Verrijckt Bvba).....	33

4 PLANNENLIJST

PLANNENLIJST LEBBEKE, POTAARDESTRAAT	PROJECTCODE PROEFSLEUVENONDERZOEK 2022E90
Plannummer	Figuur 1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op topografische kaart.
Aanmaakschaal	1:4.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2/10/2021 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 2
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Plangebied op het GRB (kadasterkaart)
Aanmaakschaal	1:1.400
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2/10/2021 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 3
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Plangebied met toekomstige inplanting
Aanmaakschaal	1:1.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	25/10/2021 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 4
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Sleuvenplan
Aanmaakschaal	1:1.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	25/10/2021 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 5
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Proefsleuven op Popp-kaart
Aanmaakschaal	1:1.000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	25/10/2021 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 7
Type plan	Allesporenplan
Onderwerp plan	Allesporenplan met labels
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/05/2022 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 8
Type plan	Allesporenplan
Onderwerp plan	Allesporenplan op de orthofoto
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/05/2022 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 17
Type plan	Allesporenplan

Onderwerp plan	Allesporenplan met maaiveldhoogtes
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/05/2022 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 18
Type plan	Allesporenplan
Onderwerp plan	Allesporenplan met vlakhoogtes
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/05/2022 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 19
Type plan	Allesporenplan
Onderwerp plan	Allesporenplan met vlakhoogtes (DTM)
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/05/2022 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 20
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Profielen op de bodemkaart
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/05/2022 (raadpleging)
Plannummer	Figuur 26
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Allesporenplan op de Popp-kaart
Aanmaakschaal	1:500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	19/05/2022 (raadpleging)

5 BIBLIOGRAFIE

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2019. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2022. Geoportaal. Available at: <https://geo.onroerenderfgoed.be>.

AGIV, 2022a. AGENTSTCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2022b. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Digitaal Hoogte Model.

AGIV, 2022c. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Bodemerosiekaart. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2022d. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Grootchalig Referentiebestand (GRB).

AGIV, 2022e. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.

BEYAERT, M. et al., 2006. *België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie*, Brussel: Uitgeverij Lannoo.

CAI, 2022. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.

CARTESIUS, 2022. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. Geomorfologische kaart van België 1:50000.

DOV VLAANDEREN, 2022a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2022b. Databank Ondergrond Vlaanderen, Neogeen/paleogeen (Tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2022c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

GEOPUNT, 2022a. GEOPUNT VLAANDEREN.

GEOPUNT, 2022b. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2022c. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2022d. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be> [Accessed August 2, 2016].

GEOPUNT, 2022e. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2022f. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

GEOPUNT, 2022g. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/93795cd6-66d3-4310-83b2-5443adfee403>.

GULLENTOPS F., PAULISSEN E. EN VANDENBERGHE N. (1996) Toelichtingen bij de Geologische kaart van België – Vlaams Gewest.

IOE, 2022. Inventaris Onroerend Erfgoed. Available at: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2016. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.

VAN BAVEL J. & VERRIJCKT J., 2021a: *Lebbeke, Potaardestraat. Archeologienota: Verslag van Resultaten*, J. Verrijckt Rapport Nr. 0809, Beerse

VAN BAVEL J. & VERRIJCKT J., 2021b: *Lebbeke, Potaardestraat. Archeologienota: Programma van Maatregelen*, J. Verrijckt Rapport Nr. 0809, Beerse

6 BIJLAGEN

Fotolijst

FOTOLIJST - Lebbecke, Potaardestraat										
Projectcode Verrijckt 2021-559										
Projectcode OE 2022E90										
FOTONUMMER	TYPE FOTO	WP	VLAK	VAK	SPOOR	STRUCTUUR	PROFIELNUMMER	VONDSTNUMMER	OPMERKINGEN	DATUM
F1	overzicht									19/05/2022
F2	overzicht									19/05/2022
F3	vlak	1								19/05/2022
F4	vlak	1								19/05/2022
F5	vlak	2								19/05/2022
F6	vlak	2								19/05/2022
F7	vlak	3								19/05/2022
F8	vlak	3								19/05/2022
F9	vlak	4								19/05/2022
F10	vlak	4								19/05/2022
F11	vlak	4								19/05/2022
F12	vlak	4								19/05/2022
F13	profiel	4					P1			19/05/2022
F14	spoor	4			S1					19/05/2022
F15	spoor	4			S2					19/05/2022
F16	coupe	4			S2					19/05/2022
F17	spoor	4			S3					19/05/2022
F18	vlak	5								19/05/2022
F19	vlak	5								19/05/2022
F20	vlak	5								19/05/2022
F21	vlak	5								19/05/2022
F22	vlak	5							KV1	19/05/2022
F23	vlak	5							KV1	19/05/2022
F24	profiel	5					P2			19/05/2022
F25	spoor	5			S4					19/05/2022
F26	spoor	5			S5&6					19/05/2022
F27	vlak	6								19/05/2022
F28	vlak	6								19/05/2022
F29	vlak	6								19/05/2022
F30	vlak	6								19/05/2022
F31	vlak	6							KV2	19/05/2022
F32	vlak	6							KV2	19/05/2022
F33	profiel	6					P3			19/05/2022
F34	spoor	6			S7&8					19/05/2022
F35	vondst	4						V1		20/05/2022

Sporenlijst

SPORENLIJST - Lebbecke, Potaardestraat											
Projectcode Verrijckt 2021-559											
Projectcode OE 2022E90											
SPOORNR	HOOGTE (M +TAW)	TYPE	DIEPTE	DATERING	STRUCTUUR	KLEUR	INCLUSIES	LAGEN	VORM	OPMERKINGEN	BESCHRIJVING LAGEN
S1	11,16	greppel		post-ME		donkergrijs	HK		langwerpig		
S2	11,097	greppel	10	post-ME		grijs	HK	1	langwerpig	vervolg van S6 en 7	
S3	10,97	greppel		post-ME		grijs	HK		langwerpig	vervolg van S4	
S4	10,998	greppel		post-ME		grijs	HK		langwerpig	vervolg van S3	
S5	10,954	greppel		post-ME		grijs	HK		langwerpig	vervolg van S2 en S8	
S6	10,954	greppel		post-ME		grijs	HK		langwerpig	vervolg van S7 en S9	
S7	10,936	greppel		post-ME		grijs	HK		langwerpig	vervolg van S6 en S9	
S8	10,936	greppel		post-ME		grijs	HK		langwerpig	vervolg van S2 en S5	
S9	11,097	greppel		post-ME		grijs	HK		langwerpig	vervolg van S6 en S7	

Vondstenlijst

VONDSTENLIJST AARDEWERK - Lebbeke, Potaardestraat																	
Projectcode Verrijckt 2021-559																	
Projectcode OE 2022E90																	
VONDSTNUMMER	SPOORNR	WERKPUT	VLAK	VULLING	VERZAMELWIJZE	AANTAL	GEWICHT (GR)	FRAGMENT	MAI	AARDEWERKSOORT	GEDRAAID OF HANDGEVORMD	AFWERKING	VERSIERING	VORM	DATERTING	OPMERKINGEN	DATUM
V1	S1	4	1		aant. vl.	1		wand	1	roodbakend	gedraaid	geglazuurd			post-ME		19/05/2022
	S1	4	1		aant. vl.	1		wand/oor	1	roodbakend	gedraaid	geglazuurd			post-ME		19/05/2022
	S1	4	1		aant. vl.	1		rand	1	roodbakend	gedraaid	geglazuurd		steelpan	post-ME		19/05/2022